

פרסום עיתי, עורך: ד"ר רז צימט

"מעגלי ישרי הדרך": תשתית להשפעה אפשרית של הבסיג' על מערכת הבחירות לנשיאות

נציג המנהיג העליון בבסיג' הצהיר השבוע כי אם משמרות המהפכה והבסיג' ירצו להתערב בבחירות הקרובות לנשיאות איראן, הם יוכלו לעשות זאת באמצעות "מעגלי ישרי הדרך", קבוצות לימוד המשמשות להכשרה אידיאולוגית-דתית במסגרת הבסיג'.

"מעגלי ישרי הדרך" פועלים במסגרת תוכנית להעמקת האינדוקטרינציה של חברי בסיג' המיושמת החל מיוני 2008 במסגדים המשמשים כבסיסי בסיג' ברחבי איראן. כ-200 אלף מעגלים פועלים, לטענת מפקד הבסיג', במסגרת התוכנית. כל מעגל מונה בין 15 ל-20 תלמידים, שמקיימים דיונים בסוגיות פוליטיות, דתיות ואידיאולוגיות בהובלת בכירי בסיג' ואנשי דת ומשתתפים בפעילויות קבוצתיות שונות.

התוכנית נועדה לשפר את איכות הכשרתם האידיאולוגית של חברי בסיג' ולהגביר את הפיקוח עליהם. בעקבות מהומות 2009 הורחבה התוכנית במחוזות השונים ברחבי איראן וכן במרחב הוירטואלי כחלק ממאמצי המשטר להכשיר כוחות נאמנים למנהיג העליון ולתפישת שלטון חכם ההלכה.

כינוסים המתקיימים במסגרת התוכנית מנוצלים כבר כיום על-ידי בכירים במשמרות המהפכה ובבסיג' לצורך העברת מסרים פוליטיים לקראת הבחירות. "מעגלי ישרי הדרך" עשויים לשמש את הבסיג' ומשמרות המהפכה כתשתית להעמקת מעורבותם בקרב האוכלוסיה לקראת הבחירות ולגיוס תמיכה במועמדים מסוימים המזוהים עם הימין השמרני.

נציג המנהיג העליון בארגון הבסיג', חג'ת אל-אסלאם מחמד-רזא תויסרכאני (Hojjat-ul-Islam Mohammad Reza Toyserkani), הצהיר בראשית השבוע כי אם משמרות המהפכה והבסיג' ירצו להתערב בבחירות הקרובות לנשיאות איראן, הם יוכלו לעשות זאת באמצעות "מעגלי ישרי הדרך" (حلقه های صالحين), קבוצות לימוד המשמשות להכשרה אידיאולוגית-דתית במסגרת הבסיג'.

בהתייחסות להכרזת המנהיג העליון, עלי ח'אמנהאי, על השנה הנוכחית כ"שנת ההתלהבות הפוליטית והכלכלית" אמר תויסרכאני, כי לבסיג' יש תפקיד חשוב ביצירת ההתלהבות הפוליטית וכי כל מי שמייחס חשיבות לערכי מכונן המהפכה האסלאמית וחללי המהפכה, חייב להרהר בתפקיד זה ובאופן מימושו.

בנאום, שנשא בכינוס ראשי צוותי ההכשרה של "מעגלי ישרי הדרך" בעיר המדאן, הדגיש תויסרכאני, כי משמרות המהפכה והבסיג' אינם מתכוונים להתערב בבחירות הקרובות וכי התלהבות פוליטית נוצרת רק כאשר הציבור חש, שהבחירות הן חופשיות ושאף אחד אינו מעוניין לכפות עליו מועמד מסוים. הוא הוסיף, כי הבסיג' ומשמרות המהפכה משמשים חרב בידי המשטר ולא בידי הזרמים הפוליטיים וכבדו כל מי שייבחר על-ידי האזרחים.

נציג המנהיג בבסיג' התייחס לאפשרות שביום הבחירות יופצו ברחבי איראן מסרונים בנוגע לתמיכה לכאורה מצד המנהיג במועמד ספציפי אף כי ח'אמנהאי עצמו הצהיר, שאף אחד לא ידע עבור מי הוא מצביע. תויסרכאני דחה את הטענות לפיהן משמרות המהפכה והבסיג' תומכים במועמד מסוים ואמר, כי אם הם יהיו מעוניינים לפעול [כלומר: להתערב בבחירות], הם יכולים להשתמש לשם כך ב"מעגלי ישרי הדרך". תויסרכאני מתח בנאומו ביקורת על הנשיא אחמדינז'אד ועל תמיכתו המופגנת ברחים משאא'י. הוא גם הביע הסתייגות מאיומי הנשיא לחשוף פרטים מפלילים אודות יריביו הפוליטיים ואמר, כי אחמדינז'אד כבר השמיע איומים דומים במהלך מערכת הבחירות הקודמת לנשיאות בשנת 2009 (<http://www.mehrnews.com/detail/News/2053430>).

חג'ת אל-אסלאם מחמד-רזא תויסרכאני, נציג המנהיג בבסיג'

דברי תויסרכאני באים בהמשך לדברים שאמר לפני מספר שבועות לפיהם נטרול מעורבות הבסיג' בבחירות הוא בבחינת בגידה. בכנס חברי בסיג' בטהראן אמר נציג המנהיג בבסיג', כי הארגון צריך לשמש ציר ביצירת ההתלהבות הפוליטית במסגרת הבחירות וכי פעיליו נחוישים למלא תפקיד משפיע בזירה הפוליטית. אויבי איראן מבית ומחוץ המבקשים לנטרל את הבסיג' ולמנוע ממנו לבצע את משימתו הפוליטית בוגדים במכון המהפכה ובמנהיגה הנוכחי. "אנחנו חברי בסיג' ואנחנו אומרים בגאווה, שאנחנו תומכים בשמרנות (אצולגראאי, Osulgarayān), כינוי לתפישה הפוליטית המזוהה עם הימין השמרני", אמר תויסרכאני. הוא הבחין, עם זאת, בין שמרנות לשמרנים (אצולגראיאן, Osulgarayan) וטען, כי משמעותה של שמרנות היא אמונה ומחויבות לאסלאם, לחוקה, לערכי האמאם ח'ומייני, לחללי המהפכה ולשלטון חכם ההלכה (<http://isna.ir/fa/news/92011703879>).

"תוכנית ישרי הדרך" (طرح صالحين) הינה תוכנית להרחבת האינדוקטרינציה הפוליטית והדתית של חברי בסיג', שיישומה החל ביוני 2008 ב-5,000 בסיסי בסיג'. התוכנית נועדה להעלות את איכות הכשרתם האידיאולוגית של חברי הארגון, להגביר את הפיקוח עליהם ולשפר את התמודדות הבסיג' עם אתגרי "המלחמה הרכה" המנוהלת, לתפישת המשטר, על-ידי המערב כנגד איראן.

בשונה מתוכניות הכשרה אחרות המיושמות במסגרת הבסיג', מבוססת "תוכנית ישרי הדרך" על שיטת הלימוד המקובלת במכללות הדתיות. במסגרת התוכנית יוצרים התלמידים מעגלים המונים בין 15 ל-20 איש ומנהלים דיונים בהובלת איש בסיג' בכיר או איש דת המשמשים כמחנכים. תפקיד המחנך הוא לעודד את התלמידים להשתתף באופן פעיל בדיונים ולהעלות שאלות בנושאים דתיים, אידיאולוגיים ופוליטיים. במהלך התוכנית נמצאים התלמידים תחת פיקוח הדוק מצד המחנכים. בנוסף לנוכחותם בסמינרים, שמתקיימים בדרך כלל שני לילות בשבוע במסגד המשמש כבסיס של הבסיג', נדרשים התלמידים להשתתף גם בפעולות קבוצתיות שונות, כגון: ביקורים בבתי משפחות של חללים, ביקורים בבתי קברות ומחנאות. הקשר ההדוק בין המחנך לתלמידיו נמשך גם מחוץ לבסיס הבסיג' והמחנך אמור להדריך את תלמידיו ולפקח עליהם בכל הקשור לניהול חייהם. הסמינרים עצמם כוללים ניתוח סוגיות פוליטיות וחברתיות, דיון בשאלות מוסריות, פוליטיות ואידיאולוגיות, קריאת ספרים העוסקים בנושאים דתיים ואידיאולוגיים, שיעורים העוסקים בתרבות האסלאם ושיעורי קוראן.¹

¹ Saeid Golkar, "The Ideological-Political Training of Iran's Basij", <http://www.brandeis.edu/crown/publications/meb/MEB44.pdf>.

בעקבות מהומות 2009, שפרצו לאחר הבחירות לנשיאות בשנת 2009, הורחבה התוכנית כחלק מהמאמץ מצד המשטר להכשיר כוחות שיהיו נאמנים למנהיג העליון ולתפישת שלטון חכם ההלכה. באביב 2010 הצהיר מפקד הבטיג', מחמד-רזא נקדי (Mohammad-Reza Naqdi), כי כל מי שייקח חלק בתוכנית, ישתתף בשלוש שעות לפחות של הכשרה אידיאולוגית ויעבוד לפחות 12 שעות בחודש במסגרת הבטיג', ייחשב "כחבר פעיל" בבטיג' <http://www.roozonline.com/persian/news/newsitem/article/-ac5fc6d13a.html>. חברות פעילה בארגון מקנה לפעיל הטבות שונות, כגון: עדיפות בקבלה לאוניברסיטאות ולמשרות ממשלתיות, הנחות שונות, תמיכה משפטית והקלות בשירות הצבאי.

במסגרת המאמצים להרחיב את התוכנית הוקמו בשנתיים האחרונות "מעגלי לומדים" רבים במקומות שונים ברחבי איראן, ובהם: מחוז סמנאן (Semnan), <http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13920205000106>, מחוז סיסתאן-בלוצ'יסתאן <http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13910424001414> ובמספר ערים לחופי המפרץ הפרסי <http://ns2.ilna.ir/news/news.cfm?id=12858>, <http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13910331000283>.

בנובמבר 2012 הצהיר נקדי, כי 200 אלף מעגלי לומדים פועלים במסגדים ברחבי המדינה. הוא ציין, כי בתוכנית משתתפים תלמידים בגילאים שונים הנוטלים חלק בפעילויות הכשרה הכוללות העמקת ההיכרות עם ההלכה המוסלמית, פעילות סיוע לנזקקים, השתתפות בתפילות יום השישי, פגישות עם משפחות חללים ופעילויות ספורט ופנאי <http://www.mashregnews.ir/fa/news/170412>.

במקביל התרחבה פעילות ההכשרה במסגרת התוכנית גם במרחב הווירטואלי. חברי בסיג' הקימו עשרות אתרים ובלוגים הכוללים תכנים דתיים, מידע על פעילות הבסיג' ו"תרבות הבסיג'", הצהרות של המנהיג העליון, מידע על חללי המהפכה ותכנים העוסקים במערכה מצד המערב נגד איראן.

מסך הכניסה לבלוג: <http://salehin-basij.blogfa.com>

<http://www.basij-salehin.blogfa.com>: היכרות עם האויב, מתוך הבלוג:

<http://salehin-basij.persianblog.ir>: מסך הכניסה לבלוג:

מסך הכניסה לבלוג: [/http://salehinhorand.blogfa.com](http://salehinhorand.blogfa.com)

"מעגלי ישרי הדרך" מהווים כיום תשתית נרחבת, שעשויה לשמש את הבסיג' ומשמרות המהפכה להרחבת מעורבותם הפוליטית בקרב הציבור לקראת הבחירות ולגיוס תמיכה במועמדים מסוימים המזוהים עם הימין השמרני. כינוסים הנערכים במסגרת התוכנית מנוצלים כבר כיום על-ידי בכירים במשמרות המהפכה ובבסיג' לצורך העברת מסרים פוליטיים. בכינוס בהשתתפות מחנכים בתוכנית, שנערך ב-25 באפריל, התייחס מפקד משמרות המהפכה, מחמד-עלי ג'עפרי (Mohammad-Ali Ja'fari), לבחירות הקרובות וכינה את נוכחות הבסיג' בבחירות כבעלת השפעה. הוא הדגיש, כי הבחירות באיראן הן חופשיות וכי לא ראוי להגביל את מספר המועמדים בבחירות לאחד או לשניים בלבד (<http://www.farsnews.com/newstext.php?nn=13920205000387>).

מפקד משמרות המהפכה בכינוס "מעגלי ישרי הדרך" בטהראן

החוקה האיראנית אוסרת אומנם על מעורבות מצד הכוחות המזוינים בעניינים פוליטיים, אך מעורבותם הפוליטית של משמרות המהפכה והבסיג' גברה מאוד בשנים האחרונות והגיעה לשיאה במערכות הבחירות האחרונות לנשיאות ולמג'לס. ערב הבחירות לנשיאות איראן ב-2009 הכריז מפקד משמרות

המהפכה, כי ארגון הבסיג' אינו מעורב בפעילות צבאית ולפיכך מותר לו לעסוק בעניינים פוליטיים הקשורים למהפכה.